

CZĘŚĆ I

POKANTOWSKIE SYSTEMY IDEALISTYCZNE

<i>Przedmowa</i>	5
Rozdział I	
WPROWADZENIE	7
Uwagi wstępne — Filozofia Kanta a metafizyka idealistyczna — Znaczenie idealizmu, waga, jaką przykładał do systemu, i jego ufność w potęgę i zasięg filozofii — Idealiści a teologia — Ruch romantyczny a idealizm niemiecki — Trudność realizacji programu idealistycznego — Elementy antropomorficzne w niemieckim idealizmie — Idealistyczne filozofie człowieka.	
Rozdział II	
FICHTE (1)	36
Zycie i pisma — W poszukiwaniu podstawowej zasady filozofii: wybór między idealizmem a dogmatyzmem — Czyste ja i intuicja intelektualna — Komentarze do teorii czystego ja; fenomenologia świadomości a idealistyczna metafizyka — Trzy podstawowe zasady filozofii — Uwagi wyjaśniające do dialektycznej metody Fichtego — Teoria wiedzy a logika formalna — Ogólna idea dwóch dedukcji świadomości — Dedukcja teoretyczna — Dedukcja praktyczna — Komentarze do Fichtego dedukcji świadomości.	
ROZDZIAŁ III	
FICHTE (2)	63
Uwagi wprowadzające — Potoczna świadomość moralna i nauka etyki — Moralna natura człowieka — Najwyższa zasada moralności i formalny warunek moralności i czynów — Sumienie jako nieomylny przewodnik — Filozoficzne zastosowanie formalnego prawa moralnego — Idea powołania moralnego i Fichtego ogólna wizja rzeczywistości — Wspólnota jaźni w świecie jako warunek samoświadomości — Zasada (reguła) prawa — Dedukcja państwa i jego natura — Zamknięte państwo handlowe — Fichte i nacjonalizm.	

Rozdział IV

FICHTE (3)	80
Fichtego wczesne idee religii — Bóg w pierwszej wersji teorii wiedzy — Oskarżenie o ateizm i odpowiedź Fichtego — Nieskończona Wola w <i>Powołaniu człowieka</i> — Rozwój filozofii bytu, 1801—1805 — „Teoria religii” — Pisma późne — Wyjaśnienia i uwagi krytyczne do Fichtego filozofii bytu.	

Rozdział V

SCHELLING (1)	98
Życie i pisma — Kolejne fazy w myśli Schellinga — Wczesne pisma i wpływ Fichtego.	

Rozdział VI

SCHELLING (2)	108
Możliwość i metafizyczne podstawy filozofii przyrody — Ogólne kontury filozofii przyrody Schellinga — System idealizmu transcendentnego — Filozofia sztuki — Absolut jako tożsamość.	

Rozdział VII

SCHELLING (3)	130
Idea kosmicznego upadku — Osobowość i wolność w człowieku i Bogu; dobro i zło — Różnica między filozofią negatywną a filozofią pozytywną — Mitologia i objawienie — Ogólne uwagi o Schellingu — Uwagi o oddziaływaniu Schellinga i o niektórych zbliżonych do niego myślicielach.	

Rozdział VIII

SCHLEIERMACHER	153
Życie i pisma — Podstawowe doświadczenie religijne i jego interpretacja — Ludzkie życie moralne i religijne — Uwagi końcowe.	

Rozdział IX

HEGEL (1)	163
Życie i pisma — Wczesne pisma teologiczne — Stosunek Hegla do Fichtego i Schellinga — Życie Absolutu i natura filozofii — Fenomenologia świadomości.	

Rozdział X

HEGEL (2)	193
Logika Hegla — Ontologiczny status idei, czyli Absolutu w sobie i przejście do przyrody — Filozofia przyrody — Absolut jako duch; duch subiektywny — Pojęcie prawa — Moralność — Rodzina i społeczeństwo obywatelskie — Państwo — Wyjaśniające uwagi do Heglo-	

wskiej idei filozofii politycznej — Funkcja wojny — Filozofia dzie-
jów — Kilka uwag o Heglowskiej filozofii dziejów.

Rozdział XI

HEGEL (3) 230
Sfera ducha absolutnego — Filozofia sztuki — Filozofia religii —
Relacja między religią a filozofią — Heglowska filozofia historii filo-
zofii — Oddziaływanie Hegla i podział heglizmu na prawe i lewe
skrzydło.

CZĘŚĆ DRUGA

REAKCJA PRZECIW METAFIZYCZNEMU IDEALIZMOWI

Rozdział XII

PIERWSI OPONENCI I KRYTYCY 251
Fries i jego uczniowie — Realizm Herbarta — Beneke i psychologia
jako nauka podstawowa — Logika Bolzano — Weisse oraz I. H. Fi-
chte jako krytycy Hegla.

Rozdział XIII

SCHOPENHAUER (1) 264
Życie i pisma — Dysertacja doktorska Schopenhauera — Świat jako
przedstawienie — Biologiczna funkcja pojęć i możliwość metafizy-
ki — Świat jako przejaw woli życia — Metafizyczny pesymizm —
Kilka uwag krytycznych.

Rozdział XIV

SCHOPENHAUER (2) 281
Estetyczna kontemplacja jako chwilowa ucieczka od poddaństwa wo-
bec woli — Poszczególne sztuki piękne — Cnota i wyrzeczenie: dro-
ga zbawienia — Schopenhauer i idealizm metafizyczny — Ogólny
wpływ Schopenhauera — Uwagi o rozwinięciu filozofii Schopen-
hauera przez Eduarda von Hartmanna.

Rozdział XV

PRZEKSZTAŁCENIE IDEALIZMU (1) 296
Uwagi wprowadzające — Feuerbach i przekształcenie teologii w antro-
pologię — Ruge i krytyka Heglowskiej postawy wobec historii —
Stirnerowska filozofia ja.

Rozdział XVI	
PRZEKSZTAŁCENIE IDEALIZMU (2)	308
Uwagi wprowadzające — Życie i pisma Marksa i Engelsa oraz rozwój ich myśli — Materializm — Materializm dialektyczny — Materialistyczna koncepcja dziejów — Uwagi o myśli Marksa i Engelsa.	
Rozdział XVII	
KIERKEGAARD	336
Uwagi wprowadzające — Życie i pisma — Jednostka i tłum — Dialektyka stadiów i prawda jako podmiotowość — Idea egzystencji — Pojęcie strachu — Oddziaływanie Kierkegaarda.	

CZĘŚĆ TRZECIA

PÓŹNIEJSZE PRĄDY MYŚLOWE

Rozdział XVIII	
MATERIALIZM NIEDIALEKTYCZNY	353
Uwagi wprowadzające — Pierwsza faza nurtu materialistycznego — Lange i krytyka materializmu — Monizm Haeckla — Energetyzm Ostwalda — Empiriokrytycyzm rozumiany jako próba przezwyciężenia opozycji między materializmem a idealizmem.	
Rozdział XIX	
NURT NEOKANTOWSKI	362
Uwagi wprowadzające — Szkoła marburska — Szkoła badeńska — Prąd pragmatystyczny — E. Cassirer; uwagi podsumowujące — Kilka uwag o Diltheyu.	

Rozdział XX	
ODRODZENIE METAFIZYKI	375
Uwagi o metafizyce indukcyjnej — Metafizyka indukcyjna Fechnera — Teleologiczny idealizm Lotzego — Wundt i stosunek nauki do filozofii — Witalizm Driescha — Aktywizm Euckena — Pozyskiwanie przeszłości: Trendelenburg i myśl grecka; odrodzenie tomizmu.	

Rozdział XXI	
NIETZSCHE (1)	391
Życie i pisma — Różne fazy myśli Nietzschego jako różne „maski” — Wczesne pisma Nietzschego i krytyka współczesnej kultury — Krytyka moralności — Ateizm i jego konsekwencje.	

Rozdział XXII

NIETZSCHE (2) 408

Hipoteza woli mocy — Wola mocy przejawiająca się w poznaniu;
Nietzscheańska koncepcja prawdy — Wola mocy w przyrodzie i w
człowieku — Nadczłowiek i hierarchia godności — Teoria wiecz-
nych powrotów — Uwagi o filozofii Nietzschego.

Rozdział XXIII

SPOJRZENIE W PRZESZŁOŚĆ, SPOJRZENIE W PRZYSZŁOŚĆ . . . 422

Kilka problemów wyrastających z filozofii niemieckiej dziewiętna-
stego wieku — Odpowiedź pozytywistyczna — Filozofia egzysten-
cji — Narodziny fenomenologii; Brentano, Meinong, Husserl, szero-
kie użycie analizy fenomenologicznej — Metafizyka bycia; Heidegger,
tomiści — Uwagi podsumowujące.